

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань інтеграції України

до Європейського Союзу

18 листопада 2025 року

Веде засідання голова Комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Вітаю, колеги! Доброго ранку.

Скажіть, будь ласка, звертаюся до секретаріату, що у нас із кворумом, для того щоби почати працювати?

_____. Добрий ранок, пані голово. Кворум є.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, розпочинаємо чергове засідання Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу. З огляду на те, що кілька законопроектів, які є в порядку денному сесії або в порядку денному засідань комітетів профільних, але вони дуже складні і наш секретаріат не встиг їх до сьогодні опрацювати, є пропозиція... Чути мене? Бо в мене був дзвінок. Чути?

_____. Чуємо, чуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

То є пропозиція їх перенести на завтра, а це, власне кажучи, до колег членів комітету, і зібратися на ще одне коротке засідання. Йдеться про те, щоби зняти сьогодні з порядку денного проект Закону про безпеку та інтероперабельність залізничного транспорту (14174), проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення конкурсного відбору на посаду судді Конституційного Суду України (14149) і альтернативний до нього 14149-1. Ці три зняти.

А додати, знову ж таки, тільки є в порядку денному пленарного засідання, і я тут дякую секретаріату, що вони змогли опрацювати, законопроект із реєстраційним номером 12221, це про внесення змін до деяких законів України щодо гармонізації сфери акредитації органів з оцінки відповідності та системи технічного регулювання з вимогами Європейського Союзу. Та 12426 про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного ринкового нагляду та системи технічного регулювання відповідно до вимог Європейського Союзу. Секретаріат надішле колегам членам комітету проекти висновків, які вони насправді допрацювали, аж до сьогоднішнього ранку.

Чи є готовність, колеги, затвердити з такими змінами проект порядку денного?

Ставлю на голосування. Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення einstimmig.

Переходимо до розгляду першого пункту питань порядку денного. Це проект Закону про ратифікацію Договору про спільні закупівлі заходів медичного захисту (0354 від 11 листопада), поданий Президентом України. У нас мали бути представники Міністерства охорони здоров'я для його представлення.

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Пані Іванна Орестівна, доброго ранку.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка. Добре. Будь ласка, пані Марина. Будь ласка, заступниця міністра.

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Добрий ранок, шановні народні депутати, колеги! Я перепрошую, зараз в дорозі в аеропорт і, власне, якраз повертаюся з засідання HERA Board. Це, власне, та інституція в європейській комісії, яка і адмініструє цю Угоду про спільні закупівлі, яку ви сьогодні розглядаєте. Дуже коротко скажу про цю угоду.

В квітні місяці ми домовилися з Європейською комісією і підписали Угоду про спільні закупівлі заходів медичних, контрзаходів. В чому суть цієї угоди? Як мінімум чотири країни, які є членами цієї угоди, а тут долучені всі країни Європейського Союзу, мають можливість об'єднатися для того, щоб замовити, умовно кажучи, у Європейської комісії закупівлю критичних лікарських засобів, вакцин і провести тендерні процедури за правилами, які регулюються Європейською комісією. Це дозволяє знизити ціни на відповідні критичні ліки, вакцини або інші препарати, які є критичними для країни. І для України, ми вважаємо, що це дуже необхідно на сьогоднішній день. Тож дуже просили б підтримати цей законопроект.

А, власне, що стосується євроінтеграційних зобов'язань, то тут не суперечить Угоді про спільні закупівлі. Ми просто поступово входимо, інтегруємося в європейський простір якраз шляхом долучення до такої Угоди про спільні закупівлі.

Якщо є додаткові питання, можу відповісти на них. А так, дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Марино.

Колеги члени комітету, чи є якісь запитання до пані Марини стосовно цих закупівель, стосовно приєднання до Договору про спільні закупівлі заходів медичного захисту?

ВІНТОНЯК О.В. У мене є.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Олена.

ВІНТОНЯК О.В. А скажіть, будь ласка, які це країни і який очікуваний відсоток зниження на ті чи інші медичні препарати, якщо там є хоча б умовний перелік цих медичних препаратів?

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Дякую, пані Олена, за запитання.

Країни, це всі країни Європейського Союзу. Ми так прогнозуємо, що об'єднуватися з Україною буде, звісно, цікаво країнам Балтії, наприклад. Тобто це ті країни, які намагаються здешевити закупівлі на лікарські засоби і для яких ціни, прайси, напряду якщо закуповувати такі ліки в прямих постачальників або за рахунок своїх тендерних процедур меншими обсягами, є досить високі. Тобто ідея цієї угоди про спільні закупівлі, що за рахунок об'єму закуповуваної продукції, ціна може бути знижена. Немає відсотка наскільки, ці процедури проводить Європейська комісія, якщо нас не влаштовує, можемо не купувати. Тобто тут потрібно дивитися від конкретних випадків.

Ще що важливо, наприклад, ми колись мали такий досвід по міжнародним закупівлям, і тоді посередник, який організовував такі міжнародні закупівлі, брав відсоток за свої послуги. Так от Єврокомісією такого відсотка немає, то вони це, звичайно, роблять, не отримуючи нічого, просто намагаючись здешевити для країни закупівлі. Але не можу вам відповісти, на який це відсоток нижче, тому що такого сталого процесу немає. Можна просто подивитися, як інші країни вже практично закуповували, але я, на жаль, не маю відповіді на це питання, не аналізувала, хто останнім часом закуповував з країн. І тут... Якщо це нам потрібно, тобто це вікно можливостей, хочемо – користуємося, хочемо – ні.

ВІНТОНЯК О.В. Тобто я правильно розумію, що кожного разу під, умовно, там під якийсь препарат країни можуть, ну, умовно, під якийсь договір країни можуть об'єднуватися, викупляти за рахунок того, що одна країна купляє більше, інша менше, викупляти певні медичні препарати і потім розподіляти між собою там...

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Так, так, абсолютно вірно. Так, саме так.

ВІНТОНЯК О.В. Ви сказали, що там чотири країни Європейського Союзу. Чи всі країни об'єднуватися по чотири будуть?

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Всі країни Європейського Союзу входять в угоду, мінімальна кількість країн, які можуть об'єднатися, це чотири.

ВІНТОНЯК О.В. Я зрозуміла. Дякую.

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи є ще запитання до пані Марини?

Я думаю, що ми з вами зрозуміли механізми, яким ми можемо скористатися за умови доєднання до цього договору, і пропонувала би, якщо немає додаткових запитань, перейти до ухвалення рішення, щоб рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект закону за основу і в цілому.

Якщо немає в інших колег пропозицій, тоді виношу це на голосування. Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення одностайне.

Чи є бажані від комітету доповідати цей законопроект?

ЛЮБОТА Д.В. Давайте я. Любота.

ГОЛОВУЮЧА. Любота. Домовилися, колеги.

Дякую. Дякую, пані Марино.

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Дякую, шановні колеги. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. ...що долучилися.

Колеги, переходимо до наступного пункту порядку денного. Це проект Закону про внесення до деяких законів України у зв'язку з оновленням офіційного перекладу Європейської хартії регіональних або міноритарних мов (реєстраційний номер 14120 від 13 жовтня 2025 року), поданий Кабінетом Міністрів України. І ми тут маємо на зв'язку і пані Галину Григоренко, мали би мати, першу заступницю міністра, і Уповноваженого із захисту державної мови. І також я дуже вдячна, що пан Микита Потураєв, я бачу, не знаю, чи є пані Євгенія Кравчук, яка теж обіцяла долучитися...

КРАВЧУК Є.М. Є, я теж є.

ГОЛОВУЮЧА. Да, дякую. Вибачте, Женя, просто не бачу всіх на екрані.

То попрошу спочатку представників міністерства, пані Галину Григоренко доповісти про той варіант, який був поданий Кабінетом Міністрів України. Насправді секретаріат нашого комітету опрацьовував як кабмінівську версію, так і ті пропозиції, які були надані вже профільним комітетом і ухвалені профільним комітетом до першого читання... до, вірніше, до розгляду цього законопроекту у залі. І тут ми маємо трошки інші висновки в порівнянні з тим, як ми оцінюємо той законопроект, який був поданий Кабінетом Міністрів України. Тому я дякую комітету за пророблену роботу.

Але давайте спочатку почуємо заступницю міністра, якщо вона є. Пані Галина.

ГРИГОРЕНКО Г.В. Так, я є. Доброго ранку, колеги, шановна Іванна Орестівна! До вашої уваги пропонується проект Закону України про внесення змін до деяких законів України у зв'язку із оновленням офіційного перекладу Європейської хартії регіональних або міноритарних мов.

У зв'язку із некоректним перекладом українською мовою тексту хартії, здійсненого не з автентичних текстів англійської та французької мови, а з російського перекладу, в січні 2024 року Міністерство закордонних справ України здійснило оновлений офіційний переклад хартії. І відповідно до нього у базових автентичних текстах замінено, так, "національні меншини", тому що в англійській версії це були regional of minority languages або у французькому (*вислів французькою мовою*), відповідно здійснено коректний переклад. І цей термін "міноритарних мов", да, вказує на чисельну меншість і його вжито на означення меншого числа людей, що розмовляють тією чи іншою мовою, а не на означення етнічної одиниці. Тобто йдеться не про

права певної національної меншини, а про мову, носієм якої є та чи інша група населення.

Відповідно проектом акта пропонується привести назву та положення Закону України про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, а також положення законів України про національні меншини спільноти України та про медіа у відповідність до оновленого офіційного перекладу хартії та оновити перелік мов, до яких застосовується відповідний режим підтримки і особливого захисту, який передбачений хартією. В оновленому офіційному перекладі правильна назва хартії має назву "Європейська хартія регіональних або міноритарних мов", і положення хартії будуть застосовуватись до таких мов: білоруська, болгарська, гагаузька, кримськотатарська, новогрецька, німецька, польська, румунська, словацька, угорська, чеська та іврит. Колеги з профільного нашого комітету рекомендували Верховній Раді України прийняти законопроект за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету, зокрема щодо розширення переліку мов додатковим списком: караїмською, кримчацькою, ромською, румейською, урумською та ідишем – мови, яким загрожує зникнення. Міністерство не має заперечень щодо включення цих мов до законопроекту, оскільки це не суперечитиме духові хартії.

Таким чином загальний перелік мов, до яких застосовуватимуться будуть положення хартії, буде наступним: білоруська, болгарська, гагаузька, іврит, ідиш, караїмська, кримськотатарська, кримчацька, німецька, новогрецька, польська, ромська, румейська, румунська, словацька, угорська, урумська, чеська.

Прийняття проекту акта забезпечить приведення положень деяких законів України у відповідність до оновленого офіційного перекладу хартії, дозволить забезпечити належне застосування передбаченого хартією режиму підтримки та особливого захисту мов, які цього потребують.

Прошу підтримати проект закону. Дякую. Готова відповісти на питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Давайте ми зараз надамо слово усім присутнім щодо цього законопроекту, тоді перейдемо до запитань, якщо такі будуть.

Пані Олена Івановська, Уповноважена з питань захисту державної мови. Чи є що додати, пані Олено?

ІВАНОВСЬКА О.П. Дуже дякую, що сьогодні розглядається це важливе для українців і для нашої мовної політики питання. Ми, звісно, підтримуємо цей законопроект і цей розширений перелік мов. Звісно, це покладає великі зобов'язання перед державою Україна через підтримку такої кількості мов. Але головна наша позиція, вона якраз спрямована на те, щоб вилучити з цього переліку єдину мову, яку ми тут не почули, і за це ми дякуємо, саме російську мову, яка, ну, скажімо, шкодить і, скажімо, і процеси зросійщення тривають на сьогоднішній момент, як ми бачимо. Через те ми вважаємо, що законопроект дуже на часі, і підтримуємо, і просимо наших депутатів ухвалити цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Олено.

Будь ласка, пан Микита Потураєв, голова Комітету з питань гуманітарної політики України. Будь ласка, пане Микито.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Іванно Орестівно.

Колеги, дуже коротко нагадаю фабулу з цим переліком. Через те, що там навмисно в тексті було так написано, що захищаються мови національних меншин, то там з'явилися такі дивні покручі зокрема, як молдавська мова, якої не існує за рішенням уже самої Молдови. І вони до нас зверталися неодноразово вже, щоб ми перестали вживати цей радянський конструкт. Там була абсолютно вигадана єврейська мова, якої не існує в світі, що безумовно було образою для нашої європейської спільноти і взагалі для

євреїв, які живуть по всьому світу. Ну і відповідно була російська мова, яка, очевидно, не є такою, що зникає на території України, або мовою меншини дуже маленької.

Власне, це було виправлено рішенням комітету. Додані мови, хочу прямо наголосити, з урахуванням того, що захист таких мов має ще неабияке політичне значення, це ідиш, це мова українських євреїв, більшість яких була знищена під час Голокосту, тобто це зокрема такий меморіальний акт, це мова майже зникаюча дійсно, вона потребує захисту, мова унікальна.

Були додані такі мови, як урумська, румейська, караїмська і кримчацька. Це мови тих спільнот, які ще Російська імперія виселила силоміць з Криму, і вони переважно були в Приазов'ї розповсюджені, зберігалися в невеличких спільнотах. Зараз Росія знову, російська імперія нова прийшла просто знищувати там людей всіх, зокрема і носіїв цих мов. Люди, на щастя, врятувалися. Є вже такі невеликі групи носіїв цих мов на території, підконтрольній Україні. І ясно, що ці мови треба зберігати, особливо з урахуванням того геноциду, який Росія робить в Приазов'ї, зокрема і мовному геноциду.

Я хочу тут окремо, колеги, наголосити, що розширення цього переліку не накладає на нашу державу якихось специфічних або дуже обтяжливих зобов'язань, зокрема матеріальних. Передбачений перелік заходів, які ми маємо вживати щодо підтримки таких мов, він абсолютно нормальний, природний, Україна давно з цим переліком заходів працює і ніяких проблем ніколи собі не створювала.

В результаті, якщо буде ухвалено цей закон в редакції нашого комітету, ми будемо приблизно... щоб ми розуміли, що ми не одні такі, ми не чемпіони. В Румунії, наприклад, під дію хартії підпадає 20 мов, у нас буде трішки менше, наскільки я пам'ятаю. У поляків це 15, у сербів це теж 15. Ну, і там далі йдуть такі країни, теж багатоетнічні, як Словаччина, інші країни.

Так що, знову-таки, не думайте, що ми тут намагаємося якось бути святішими за Папу Римського, все з цим теж нормально.

Дякую вам. І прошу підтримати цей законопроект саме в редакції нашого комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Микито.

Чи ви, пані Євгеніє, хотіли щось додати?

КРАВЧУК Є.М. Якщо можна. Доброго ранку, колеги, Іванно Орестівно. Я хотіла додати з точки зору ПАРЄ, бо це конвенція... хартія стосується якраз наших зобов'язань в рамках Ради Європи. І насправді Росія, ще коли була членом Ради Європи, постійно інструменталізувала питання захисту російської мови. І досі в ПАРЄ є репорт, є резолюція, яку дуже довго готують, яку ще ініціював голова російської делегації Толстой. Вона якраз стосується мов національних меншин. І сьогодні якраз, готуючись до комітету, ще натрапила на заяву Малофєєва, це такий православний олігарх, який відреагував на дослідження по використанню російської мови в школах в Києві, і сказав, що: вот поэтому мы должны все там, значить, завершити нашу справу благою.

Що стосується загалом цієї хартії, то дуже цікаво і дуже примітно, просто щоб теж колеги знали, що Росія ніколи не підписувала і не ратифіковувала цю хартію. І якщо говорити про євроінтеграцію, бо була дискусія, чи там це заходить, не зашкодить, наприклад, три Балтійські країни, наші колеги ніколи не підписували і не ратифіковували, всі три – Естонія, Литва і Латвія, і я підозрюю, якраз через питання інструменталізації російської мови. І насправді наше рішення, сподіваюсь, що Верховна Рада підтримає, може відкрити підписання хартії іншим країнам, які зрозуміють, що це не буде загрожувати національній безпеці. Молдова, яка з нами в такому одному вагоні, її підписала, але не ратифікувала, і очевидно, з тих самих міркувань.

Загалом дійсно ми будемо одним із чемпіонів, 18 мов буде під захистом, якщо Верховна Рада підтримає варіант за основу і в цілому в

редакції нашого комітету. І насправді це розширення переліку мов. І дуже правильно, що ми все-таки переглянули знову висновок і додали в тому числі всі абсолютно, корінних народів, коли прийняли окремий Закон по корінних народах, і усі три мови. Хай би там невелика кількість носіїв, які ними користуються, вони є, і це насправді якраз і ознака сильної демократичної держави, яка якраз до таких мов, які під загрозою зникнення, вони в Червоній книзі, надає підтримку і їх відзначає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Євгенія.

Чи в колег членів комітету є запитання? Я маю питання, але просто хотіла би звернутися спершу до колег.

ГАЛАЙЧУК В.С. Пані голово, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С. Я не почув, чи є у нас від Ради Європи якийсь аналіз, якась думка? Пані Євгенія про це говорила, але я не...

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, що це питання до пані заступниці міністра насамперед. І в нас є на зв'язку Урядовий офіс, можливо, в них є така інформація. Зараз давайте почуємо пані Галину.

ГРИГОРЕНКО Г.В. Колеги, у нас немає ніякої інформації, офіційно нам не надсилали висновок від європейських колег, міністерству.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я з вашого дозволу, Іванна Орестівна, скажу, що я мав розмову з попереднім міністром культури і стратегічних комунікацій, зараз послом України якраз в Страсбурзі, в Раді Європи, паном Миколою

Точицьким, який сказав, що до нього не було офіційних звернень з боку колег з якимось застереженнями щодо, значить, нашого рішення отаким чином розширити перелік мов і зробити його, власне, коректним саме таким чином, щоб він включав ті мови, які, дійсно, потребують захисту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Микито.

Хто в нас є на зв'язку з Урядового офісу? Давайте, може, почуємо їхню позицію, чи в них є інформація якась від європейських колег?

ІЛЬКОВ О.М. Добрий день, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Олександрє.

ІЛЬКОВ О.М. Перш за все ми вважаємо, що в частині розширення переліку мов, які підлягають захисту відповідно до хартії, тут, звичайно, немає жодних проблем, це механізм прямо передбачений хартією, що держава може в майбутньому розширити. Питання виникають стосовно того, чи може держава звузити перелік мов, які підлягають захисту. На наш погляд, такого положення хартія прямо не передбачає, якщо його проаналізувати. Саме про це неофіційно, але говорять наші європейські колеги. Тому я думаю, що з урахуванням того, що це є інструмент Ради Європи, ми є членами Ради Європи, я вважаю, що нам не потрібно ховатися. Зрозуміло, що якщо ми самі не звернемося, то навряд чи нам будуть надавати висновок. Але для того, щоб попередити можливі проблеми у майбутньому, оскільки питання національних меншин є і частиною нашого переговорного процесу, і загалом є нашим зобов'язанням, ми все-таки рекомендували офіційно звернутися, і у Верховної Ради України є таке повноваження, до Ради Європи і уточнити їх позицію, тому що мені здається, що саме вони мають право тлумачити ті міжнародні договори, до яких ми приєднуємося,

чи коректний там переклад, чи підлягають захисту мови національних меншин чи міноритарні мови. Тому що насправді зміна терміну національна меншина на міноритарні мови, вона жодним чином не впливає на той обсяг прав, які передбачені самою хартією. І знову ж таки, з того, що нам доносили наші європейські колеги, питання не у перекладі. Тобто не в усіх державах-членах Європейського Союзу і Ради Європи взагалі визнається концепція національних меншин. І саме через те в тексті було вжито термін *minority languages*. Яким чином це впливає на зміну зобов'язань, це знову ж таки питання. Тому наша пропозиція є такою.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Іванно Орестівно, з вашого дозволу, коротка репліка.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коротка репліка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це, як ви знаєте, вже друга серія. Вперше цей закон подавався наприкінці 24-го року. Тоді власне приблизно з такими аргументами ми його зняли з розгляду. Була зустріч з делегацією Ради Європи. Я брав в ній участь. Я задав конкретне питання: чи проти ви, якщо ми розширимо перелік мов і зробимо його коректним, вилучивши звідти неіснуючі мови: молдавську і єврейську. Колеги з цієї делегації не були проти, запропонували мені направити листа з нашою пропозицією щодо розширення переліку. Такий лист був мною направлений. Я отримав, я б так дуже м'яко сказав, не зовсім таку ввічливу відповідь про те, що дякуємо ваш лист, але ваша позиція нас не дуже цікавить, а от нехай до нас уряд звертається.

Я вважаю, колеги, що в цій ситуації Верховна Рада має прийняти цей законопроект в редакції комітету за основу і в цілому, і нехай потім ті люди, які неофіційно висловлюють свої перестороги, напишуть нам тоді офіційного листа, що ми вимагаємо від України, щоб вона захищала російську мову. От

я хотів би в цьому сенсі, щоб ті добродії, які щось неофіційно нам радять, вийшли б з тіні на світло і офіційно сказали, що нас не дуже, так би мовити, турбують всі мови, які дійсно потребують захисту в Україні, а от від російської руки геть. Дуже хотілось би побачити цю офіційну позицію Ради Європи чи будь-кого іншого.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Микито.

У мене питання до пані Галини Григоренко. Скажіть, будь ласка, це законопроект уряду. Я розумію, що він готувався попереднім складом уряду, подавався, переподавався знову і так далі. Разом із тим у мене питання, чому відповідно міністерство не ініціювало таке звернення до Ради Європи до цього моменту, подаючи цей законопроект? Офіційно.

ГРИГОРЕНКО Г.В. Чесно кажучи, я думаю, це більше в повноваженнях Міністерства закордонних справ, ніж Міністерства культури...

ГОЛОВУЮЧА. Ні. Ну це ви можете звернутися до Міністерства закордонних справ і відповідно там направляти від уряду хочете за підписом Прем'єр-міністра, що було б звичайно перебільшенням, але це точно ініціювання має відбуватися не від Міністерства закордонних справ, а від вас.

ГРИГОРЕНКО Г.В. Чесно кажучи, я тут підтримую, напевно, позицію колег з профільного комітету, що Україна все-таки в праві сам вирішувати, які...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Галино, я теж підтримую позицію колег комітету, але теж розумію, як нам треба максимально всім разом тримати оборону. І її легше тримати, якщо ти вже зробив усі кроки вичерпно і ніхто не зможе з

маніпулювати тими незробленими нашими кроками з боку України, з боку там українського уряду. Це про це. Я абсолютно підтримую позицію профільного комітету. Це не про це. Тому я питаюся, яка була логіка в тому, щоб не звертатися? Було якесь там рішення про те, що, ну, ми там свідомо не звертаємось, ми просто йдемо там у Верховну Раду.

ГРИГОРЕНКО Г.В. Ні, не було свідомого рішення, що ми не звертаємось. Не було, скажімо так, політичного рішення, що не треба звертатися. Був просто наш регламентний процес, був здійснений офіційний переклад МЗС, ми провели консультації з Державною службою етнополітики та свободи совісті та обговорили список мов, і рухалися за Регламентом. Оскільки в Регламенті України не передбачено офіційного звернення, то ми не розглядали цей варіант як необхідний.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я тут ще два слова скажу на підтримку міністерства. Ми ж в контакті з пані Галиною були з самого початку, ще з першої ітерації цього законопроекту. Вона знала, бо ми погоджували, ми були разом, всі в комітеті напрацювали розширений перелік. Ми, ясно, що все це обговорили з міністерством. Я сказав, що я відправляю того листа на Раду Європи. Вони знали, що я відправляю. Я відправив. І коли я отримав оту дивну трошки відповідь, да, то саме, знову-таки, можливо, Іванна Орестівна, ми трошки помилилися, але це була моя позиція, моя пропозиція. Я кажу, що, дивіться, колеги, я вважаю, що це затягування чергове. Тому що ми домовилися з ним, домовились з ним на нараді офіційній, з першим віцеспікером, що я відправляю листа. І коли вони відповідають, ні, ні, давайте нам від уряду, то я це сприймав як спробу знову затягувати процес. Я сам сказав, давайте, будь ласка, колеги, подавати від уряду, бо я вважаю, що це буде безкінечне коло, нас просто тримають за руки і не хочуть, щоб ми зробили правильні речі. Можливо, це моя помилка, можливо, хоча я не вважаю це помилкою, чесно, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Я хочу звернутися тоді до Урядового офісу, якщо Урядовий офіс настільки розуміє, що це потрібно би було зробити і це радо зробити, чому Урядовий офіс не ініціював цього звернення?

ІЛЬКОВ О.М. До Ради Європи?

ГОЛОВУЮЧА. Да.

ІЛЬКОВ О.М. Ми відповідаємо за комунікацію...

ГОЛОВУЮЧА. І у вас у повноваженнях, наскільки я пам'ятаю, також є про Раду Європи. Так само... Уже немає?

ІЛЬКОВ О.М. У повноваженнях немає і не було, Іванна Орестівна, ви чудово знаєте.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, в мій час, до 2019 року, було.

ІЛЬКОВ О.М. Якщо буде прийнято відповідне рішення комітету, ми будемо вдячні пану Микиті, якщо він зможе поділитися своєю комунікацією, з тим, щоб ми могли підхопити з того моменту, який є, в тому числі пославшись на те, що були вже відповідні звернення, а не отримані, то ми готові організувати через Офіс Ради Європи в Україні, з яким ми чудово співпрацюємо, відповідну комунікацію.

ГОЛОВУЮЧА. Власне, це, на мою думку, було би дуже корисно. Тому що я вважаю, що після ухвалення цього проекту закону, цих змін у Верховній Раді України необхідно, щоби всі разом, починаючи з уряду, на всіх рівнях та на рівні парламенту всі разом включилися в потенційну протидію друзів

Путіна в Європі ось цьому нашому рішення. Ми це з вами теж всі розуміємо, тому така була би дуже доречна координація, комунікація, не тільки з міністерством, а, дійсно, пане Микито, чому ми можемо просити вас поділитися з Урядовим офісом також цією комунікацією, яка у вас була з Радою Європи. Я думаю, що тоді нам вдасться ефективно просто всім разом спрацювати і мати відповідний результат. Ми з вами точно розуміємо, що російська мова не потребує жодного захисту в Україні, а дійсно ні єврейської, ні молдавської мов як таких та з такими назвами для тих народів, які послуговуються ідишем, івритом чи румунською мовою, їх просто не існує.

Тому я, колеги члени комітету, пропонувала би переходити до ухвалення рішення. І прошу звернути увагу на те, що наш проект висновку виписаний у два яруси. Я сподіваюсь, що ви мали можливість з цим ознайомитися. Якщо немає інших коментарів чи запитань, я зачитаю тоді і буду ставити проект висновку на голосування. Є, колеги, ще якісь запитання, коментарі? Нема, да?

Тоді ставлю на голосування проект висновку комітету нашого в такому вигляді. Законопроект номер 14120, поданий Кабінетом Міністрів України не суперечить зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та в рамках правових механізмів Ради Європи, однак потребує доопрацювання з урахуванням наведених застережень. Законопроект 14120 з урахуванням вказаних пропозицій Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики не суперечить зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та в рамках правових механізмів Ради Європи. Ось в такому вигляді пропоную затвердити наш проект висновку.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климуш-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Перепрошую, пані голово, хотів уточнити.

ГОЛОВУЮЧА. Так.

ГАЛАЙЧУК В.С. Так ми вказуємо в своєму висновку рекомендацію Урядовому офісу звернутися за додатковими роз'ясненнями Ради Європи, чи нема у нас цього?

ГОЛОВУЮЧА. Ні, у нас такого не міститься в проекті висновку. Я вважаю, що ми це можемо вказати. Можливо, не так. Я би пропонувала тоді, якщо ви хочете щось про цю комунікацію зазначити, то я би пропонувала в аргументаційній частині тоді навпаки зобов'язати там за умови ухвалення вже в редакції комітету профільного відповідні міністерства і структури, включно з Урядовим комітетом, прокомунікувати аргументовано з роз'ясненнями цю позицію України своїм візаві. Я би так вважала, а не за роз'ясненнями звертатися. Якщо є готовність, то ми можемо в аргументаційну частину це додати.

ГАЛАЙЧУК В.С. Напевно. Я просто уточнював.

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, в аргументаційній частині немає. У нас там є посилання на звіт Європейської комісії про те, що вона якраз нам вказувала про необхідність додаткового там захисту ромської мови, і тому якраз це є враховано у пропозиціях профільного комітету. І там були також рекомендації і щодо застосування Європейської хартії регіональних мов, або міноритарних мов. Комітет Міністрів Ради Європи також рекомендував Україні у першочерговому порядку вжити рішучих заходів з підтримки ромської мови. Тобто ромська звучала в різних варіаціях. Так? І ромська теж є серед цього додаткового переліку, який запропонував профільний комітет. Тому це додатково виконання цих рекомендацій і зобов'язань.

Тоді, якщо би ви вважали, що щось потрібно про комунікацію з міжнародними партнерами, зокрема з Радою Європи, то я би пропонувала

рекомендувати Урядовому офісу та відповідним міністерствам – як Міністерству культури, так і Міністерству закордонних справ – провести активну комунікацію з роз'яснення позиції України щодо цього питання зі своїми візаві. Яюсь у такому вигляді сформулювати, але в аргументаційній частині.

ГАЛАЙЧУК В.С. Так, думаю, буде доречно. Погоджуюся.

ГОЛОВУЮЧА. Окей.

Тоді, колеги, чи є необхідність ще раз зачитувати проект висновку, який я прочитала? Ні.

Тоді ставлю на голосування. Хто за такий проект висновку, з додаванням також в аргументаційній частині зобов'язання нашим виконавчим структурам роз'яснити позицію України, прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалене. Рішення одностайне.

Я дякую пані Галині, пані Ользі, пану Микиті, пані Євгенії за долучення до цієї розмови.

ПОТУРАЄВ М.Р. Іванно Орестівно, ми хотіли би подякувати вам і всім членам вашого комітету за цей детальний розбір і за підтримку. Дуже вам дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Сподіваюся, що ми в залі так само пройдемо це гідно і все зможемо зробити вже для ухвалення остаточного цих змін до перекладу і розширення переліку мов, які потребують зараз. Дякую, колеги.

_____. Дякую, Іванна Орестівна.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний пункт порядку денного: це проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо товарів, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони (номер 14170 від 30 жовтня 2025 року), поданий народним депутатом Романом Костенком.

Я так зараз, вибачте, подивлюся, я не бачу... Автора у нас немає. Від Міністерства фінансів має бути пані Олена Сімонова, заступниця директора департаменту. Як завжди, щось у нас ніби не розглядається бюджет, але заступники міністра фінансів ніяк до нас не дійдуть.

Пані Олено, можете нас зорієнтувати, пропозицію міністерства?

СІМОНОВА О.В. Так, звичайно. Заступники міністра, вибачте, зараз задіяні на переговорах з Міжнародним валютним фондом. Вибачаємося завчасно.

Але стосовно цього законопроекту, хочу зазначити, що його мета: розширення процесів і випадків, які підпадають під пільги у вигляді звільнення від оподаткування ввізним митом для розробників та виробників безпілотних систем, механізованого розмінування, активних засобів протидії

технічним розвідкам та інших товарів оборонного призначення. Так, звісно, таке звільнення не передбачено Регламентом 1186 ЄС, який регулює питання звільнення від оподаткування ввізним митом. Однак, враховуючи мету законопроекту і можливості, які надають нам статті 472 і 143 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Мінфін не заперечує проти розгляду зазначеного проекту. Більше того, головний комітет вже прийняв рішення про схвалення... рекомендувати його схвалити за основу і в цілому. Ми також не заперечуємо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Олено.

Урядовий офіс, будь ласка, пане Олександрє.

ІЛЬКОВ О.М. У нас аналогічна позиція. Тобто воно не відповідає положенням Регламенту, але може бути застосовано з урахуванням положень статей 143, 472 Угоди.

ГОЛОВУЮЧА. Власне, це також зазначено в проекті нашого висновку. Але трохи інакше наш секретаріат пропонує це сформулювати з огляду на те, що цей виняток уже є працюючим винятком. У працюючому законі він є визначений на період дії воєнного стану, правового режиму воєнного стану, тому це є продовженням. І тому колеги пропонують це сформулювати у підсумку таким чином, що положення проекту закону спрямовані на досягнення цілей, передбачених статтями 472 "Заходи, пов'язані з суттєвими інтересами безпеки" та 143 "Винятки, пов'язані з безпекою" Угоди про асоціацію, та не суперечать міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Я насправді би не додавала цього, що не суперечать міжнародно-правовим зобов'язанням України, тому що де-факто суперечать, але на час дії воєнного стану і за умов цих винятків не суперечать, тому я би обмежилася

тільки тим, що положення проекту спрямовані на досягнення цілей, передбачених статтями 472 та 143 Угоди про асоціацію. Така у мене пропозиція.

Колеги, чи є якісь коментарі, питання, чи можемо перейти до голосування?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Підтримуємо пропозицію.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді ставлю на голосування озвучену мною пропозицію тільки що: досягнення цілей, передбачених статтями 472 та 143 Угоди про асоціацію.

Хто – за? Прошу голосувати.

Климбуш-Цинцадзе підтримує.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одностайно.

Колеги, наступний пункт порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні" (13352 від 09.06.2025). Серед колег-підписантів, наскільки я розумію, є двоє членів нашого комітету, немає

основного автора – пана Марчука. Але, можливо, пані Олена чи пан Вадим хотіли би сказати кілька слів? Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С. Так, я, пані голово, з вашого дозволу.

Власне, даний законопроект, він направлений на те, аби розширити, будемо так говорити, той перелік сфер, в яких може бути застосовано, реалізовано інвестиційні проєкти зі значними інвестиціями, як вони називаються. А тому тут ми якраз не створюємо якісь нові механізми державної підтримки чи не розширюємо їх, а розширюємо саму сферу, до яких можуть бути застосовані ті механізми. Тобто сам процес, самі механізми залишаються такими, як і були. Справа в тому, що це цілком відповідає тій практиці, яка використовується і в Європейському Союзі, добре знаємо про різного роду фонди, механізми, які якраз і створені для того, аби дати можливість для такого цільового фінансування, цільової підтримки тих чи інших значимих інвестицій в інфраструктуру, в переробку і так далі.

Тому я бачив, звичайно ж, проєкт висновку нашого комітету, не погоджуюсь з тим, що цей законопроект не відповідає Acquis якраз з тих причин. Як я вже говорив, не ставили собі за мету автори законопроекту створити новий якийсь механізм, просто розширюємо ті сфери, на які розповсюджуються існуючі механізми, які відповідають тим нормам, які є і у Acquis, і у наших зобов'язаннях за угодою. Але хотів би послухати і інші міністерства, відомства, чи колег, стосовно того, як на вашу думку співвідноситься це з нашими... ці пропозиції з нашими зобов'язаннями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Да, ми зараз послухаємо, у нас має бути на зв'язку заступник міністра економіки, довілля та сільського господарства пан Віталій Кіндратів, відповідно є Урядовий офіс.

Але я хотіла би зауважити, що ці ваші пропозиції, вони точно можуть через надання переваг окремим підприємствам чи виробництву і окремих товарів, вони можуть спотворити торгівлю з нашими партнерами. Тому відповідно має бути проведена оцінка допустимості такої державної допомоги АМКУ, і тому той же АМКУ, до якого ми звернулися, до речі, за роз'ясненнями, він надав свій експертний висновок і говорить про необхідність доопрацювання цього законопроекту, оскільки якраз тут потрібно з'ясувати, наскільки допустима є така державна допомога, наскільки вона буде викривляти/не викривляти торгівлю. І вони знову ж таки наголошують про необхідність відновлення застосування контролю за державною допомогою, зокрема і зараз, вже в цей час.

Тому давайте почуємо, що скаже Міністерство економіки. Пане Віталію, чи ви готові по цьому законопроекту прокоментувати?

КІНДРАТІВ В.З. Іванно Орестівно, добрий ранок. Шановні колеги, доброго ранку. Це, дійсно, цей проект змін до Закону України про державну підтримку проєктів зі значними інвестиціями, який був зареєстрований народним депутатом Марчуком, і, мені здається, там ще біля 60 народних депутатів виступили соавторами. Це по суті розширення сфери застосування закону.

Закон був прийнятий в 21-му році, перший раз. Але реально почав працювати і були підписані перші спеціальні інвестиційні угоди в 2024 році. Наразі у нас вже... Тобто процедура наступна. Якщо компанія планує інвестувати в Україну і створювати новий проєкт вартістю від 12,5 мільйона євро без ПДВ, то вона може розраховувати на певну державну підтримку різного виду. У 2021 році був визначений перелік сфер, по яких можна було йти по цьому закону. Наразі після того, як ми його почали застосовувати, ми зараз маємо п'ять спеціальних інвестиційних угод, в рамках яких ми будемо мати реалізованих інвестицій, і вони вже реалізуються, вже будуються заводи на суму 251 мільйон євро.

На стадії оцінки проєкту, тобто ще не підписані спеціальні інвестиційні угоди, це проєктів на суму 597 мільйонів. І орієнтовно на суму 1,2 мільярда проєктів знаходяться на різній стадії підготовки до подачі. Ми як уряд, як Міністерство економіки бачимо дуже ефективний цей механізм залучення інвестицій, і це створює додаткові стимули інвестувати саме в Україну і залишати гроші саме в Україні. На сьогодні тими змінами, які презентовані у змінах до закону, ми плануємо і просимо, і хочемо розширити сферу застосування на можливість використовувати цей діючий інструмент для підприємств оборонно-промислового комплексу, тваринництва і енергогенерації.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Віталій, так а що ж з відповідністю нашим зобов'язанням?

КІНДРАТІВ В.З. Це діючий інструмент, Іванно Орестівно, він вже діє... і для нас як для держави...

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, діючий інструмент, який розширюється. Ви маєте провести всю додаткову роботу для того, щоб запропонувати це вже з позицією спільного... Знаєте, мені зрозуміло, чого ви подаєте це через депутатів. От ви щойно сказали, що насправді це позиція міністерства, так? Але це неприпустимо, бо...

КІНДРАТІВ В.З. Дивіться, позиція міністерства на депутатський законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, я закінчу, і ви тоді мені відповісте.

Якби це була позиція міністерства, то ви б, вірніше, якби ви це реєстрували від Кабміну, то означає, що ви би вже мали висновок АМКУ, ви би вже використали те, що АМКУ пропонує, поправили би його і правильно

би внесли у Верховну Раду України. А так, вносячи через народних депутатів, ви вносите оце сум'яття.

КІНДРАТІВ В.З. Дивіться, поки взагалі незрозуміла ця теза, тому що це діючий закон, діючий інструмент з діючими результатами, який ми розширюємо на ті сфери...

ГОЛОВУЮЧА. З розширенням сфер.

КІНДРАТІВ В.З. Можна закінчити? На ті сфери, які критично важливі для держави. Ми хочемо залучити інвестиції додаткові у ВПК? Хочемо. Ми хочемо залучити додаткові інвестиції, це пріоритетно, в тваринництво? Так, це пріоритетно, це треба робити, тому що ми імпортуємо велику частину продукції тваринництва. Ми хочемо інвестувати гроші в енергетику, яка розбита сьогодні ворогом? Хочемо.

Це державна політика розвитку внутрішньої спроможності, тим паче по діючому закону, тим паче по діючому інструменту, який вже пройшов всі стадії і вже працює. Так, дійсно, Міністерство економіки долучалося до проекту, який розроблений був Марчуком, ми спільно були на нарадах, обговорювали, залучали інші міністерства для того, щоб визначити, куди нам треба додати, які сфери додати.

В 2021 році, коли приймався проект закону, я так розумію, не було проблем з генерацією достатньою, а зараз це жах. І треба дати можливість, і створити інвестиційні умови для того, щоб приходили або внутрішні інвестори, або зовнішні, вкладали, створювали тут енергетику або тваринництво, або ВПК. Я взагалі не бачу проблемних питань щодо синхронізації з нашими зобов'язаннями. Ми із задоволенням їх додатково пройдемо, якщо ви вважаєте цьому необхідність. Але це діючі норми.

ГОЛОВУЮЧА. Ви вже завершили? Я почула повторення.

КІНДРАТІВ В.З. Так. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я не розумію, попри те, що повністю поділяю необхідність термінового залучення різних інструментів, в тому числі грошових, у ті галузі, які ви назвали, і ВПК, і енергетика, і тваринництво, і, зокрема, по ВПК і енергетиці точно ми всі як депутати працюємо для того, щоб це відбулося, з нашими міжнародними партнерами, тобто тут немає цього нерозуміння. Мені незрозуміло тільки одне: чому не можна зробити зразу все правильно, отримавши там висновок Антимонопольного комітету і уже аргументувавши це, чому і як ми можемо зробити зараз.

Насправді точно ці винятки, і це будуть винятки, це буде суперечити нашим європейським зобов'язанням, точно можуть використовуватися в зв'язку, дійсно, з тими статтями Угоди про асоціацію, які передбачають безпекові винятки. Це можна робити на час дії воєнного стану на якийсь конкретний період часу, а далі треба буде думати, і треба буде думати і домовлятися з Європейським Союзом. Тому ви можете скільки хочете мене переконувати, але тут переконувати вам доведеться в підсумку наших партнерів від імені міністерства, від імені України. Тому, знаєте, ви можете скільки хочете там мені щось доводити, але доведеться доводити іншим.

КІНДРАТІВ В.З. Ми ще не доводимо. Є депутатський законопроект, Міністерство економіки його повністю підтримує.

ГОЛОВУЮЧА. Так, а я зрозуміла, що це депутатський законопроект. Це такий самий депутатський законопроект, як я балерина.

КІНДРАТІВ В.З. 60 народних депутатів – співавтори.

ГОЛОВУЮЧА. Да, я все розумію. Да, я розумію, звідки ноги ростуть у цього депутатського законопроекту. Я ж не проти цього законопроекту. Я просто проти цих маніпуляцій постійних Кабінету Міністрів.

КІНДРАТІВ В.З. Мені невідомо про маніпуляції нічого. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Урядовий офіс.

ІЛЬКОВ О.М. Іванна Орестівна, ми б не були такі категоричні, в плані тому, що і пан Віталій про це говорив, і Вадим Сергійович про це говорив. Тобто чинним Законом "Про державну підтримку інвестиційних проєктів зі значними інвестиціями" передбачено, що на проєкти, які вкладаються відповідно до цього закону, не поширюється дія Закону України про державну допомогу. Це чинна норма. Тому, колеги, коли пропонуються відповідні зміни, вони діють відповідно до чинного законодавства.

Друге. Верховною Радою України було ухвалено рішення про те, що на період воєнного стану державна допомога визнається допустимою.

Третє. Є позиція Антимонопольного комітету, яка загалом стосується відповідності Закону про державну підтримку значних інвестицій, а саме тієї норми, яка виводиться з-під дії Закону про державну допомогу, яка, очевидно, має під собою вагомі підстави. Але з урахуванням того, що відповідний законопроект приймається зараз, в період воєнного стану, і за чинного регулювання, то наразі немає підстав говорити про те, що хтось щось порушив. Але очевидно, і тут ми з вами повністю погоджуємося, що після завершення воєнного стану і загалом в рамках нашого переговорного процесу до цього питання потрібно буде повернутись. Якщо буде прийнято відповідне рішення про те, що на цей закон поширюється дія законодавства про державну допомогу, тоді всі будуть діяти відповідно до Закону про державну допомогу. От ми би десь таку позицію зайняли в цьому питанні.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, це якраз підтверджує те, про що я говорю. Тобто це може бути ухвалено це рішення відповідно до тих винятків, які є можливими в рамках дії воєнного стану, і наших безпекових потреб, і наших потреб оборонних. І, дійсно, питання в тому, наскільки ми після завершення дії воєнного стану будемо вважати, що ці сфери є прийнятними для такого продовження, і узгодимо це разом для продовження винятків з питань якраз надання державної допомоги після завершення дії воєнного стану, і наскільки ми це зможемо узгодити з нашими партнерами.

Тому є певна невідповідність нашим зобов'язанням, яка може бути на сьогодні, скажімо так, обійдена нашими, дійсно, нагальними потребами в оборонній безпековій галузі, конкретні статті не мають значення зараз. Правильно я розумію чи ні?

ІЛЬКОВ О.М. Ну, не зовсім.

ГОЛОВУЮЧА. Окей, давайте поясніть.

ІЛЬКОВ О.М. Тобто наразі законодавцем – парламентом прийнято рішення, що будь-яка державна допомога, яка надається на період воєнного стану, є допустимою. Тобто ...*(Не чути)* Антимонопольний комітет...

ГОЛОВУЮЧА. На час дії воєнного стану, так.

ІЛЬКОВ О.М. Тобто виходить, що будь-які рішення, прийняті в період воєнного стану, вони знаходяться в правовому полі. І, власне, ті зміни, які вносяться до відповідного закону, наскільки мені відомо, вони ж не стосуються, там, питань тільки оборонно-промислового комплексу. Тобто я не думаю, що там автори законопроекту пов'язували його з винятками, передбаченими 143-ю, 472-ю, то вони діяли в рамках того регулювання, яке

на сьогодні є. Тобто наша держава прийняла рішення, що загалом на період воєнного стану ми виводимо державну допомогу з-під сфери оцінки Антимонопольного комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Ми ж не будемо з вами під час дії воєнного стану ставати членами Європейського Союзу.

ІЛЬКОВ О.М. Це питання залежить не тільки від нас, а від Європейського Союзу.

ГОЛОВУЮЧА. Безумовно, не тільки від нас. Але якщо ми з вами говоримо про нормальний стан, нормальний час, то це означає, що ми будемо мусити, зокрема ви чи відповідні міністерства, провести додаткові консультації з Європейським Союзом і отримати згоду Європейського Союзу на те, що Україна для себе вирішила не застосовувати законодавство про допустимість державної допомоги в невоєнний час. Тобто це означає, що на сьогодні згідно з правилами Європейського Союзу допустимість державної допомоги має бути проаналізована, ухвалене рішення стосовно того якраз відповідним органом, а це в нашому випадку Антимонопольний комітет України.

Тому ці положення на сьогодні, вони не є співставними з нашими європейськими зобов'язаннями, але одночасно можуть бути застосовані на час дії воєнного стану, так як воно там пропонується, правового режиму дії воєнного стану та для досягнення тих цілей, які передбачені статтями 472 і 143 як винятки для наших питань оборони. Але після відновлення застосування контролю за державною допомогою після завершення дії воєнного стану і скасування чи завершення дії воєнного стану має відбутися оцінка допустимості запропонованої державної підтримки у відповідності з діючими законодавчими вимогами. Така пропозиція комітету. Мені здається,

ми говоримо про одне і те саме. Може, я занадто емоційно, перепрошую, але в принципі мені здається, що тепер я правильно це сформулювала.

ІЛЬКОВ О.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Ну, саме це я і мала на увазі. Можливо, я недостатньо чітко прояснила свою позицію до цього.

Колеги, які є ще питання, коментарі у членів комітету?

ГАЛАЙЧУК В.С. Пані голово, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С. Дійсно, коли писався законопроект, от його аналізували, то це якраз не було на меті "на період воєнного стану", як ми часто, да, там вивести з-під дії тих норм, які на сьогоднішній день діють, як ми з митами часто поступаємо і так далі, тут немає оцього періоду воєнного стану як основної, так би мовити, складової задуму. Тому в даному випадку я все-таки наполягаю на тому, що суперечності немає, те, що потребує в майбутньому висновку Антимонопольного комітету, – так, звичайно, оскільки мова йде про державну допомогу, але воно не суперечить прямо нашим зобов'язанням. Ми просто розширюємо сферу дії закону на інші сфери економіки, які ще не увійшли там, так, от з тих чи інших причин свого часу, а аналізувати, які саме... в якій саме формі можна чи не можна надавати ту чи іншу державну допомогу, будемо разом з Антимонопольним комітетом і з нашими партнерами пізніше, це само собою.

І тому тут я все-таки пропонував би модифікувати наш висновок відповідно, що не суперечить, але потребує і далі по тексту.

ГОЛОВУЮЧА. Я не зовсім згодна. Тому що насправді рішення про те, що ми не контролюємо надання державної допомоги, у нас ухвалене те, що ми щойно почули від пана Олександра, якраз почули, що воно ухвалено державою тільки на час дії воєнного стану, правового режиму воєнного стану. А відповідно будь-яке розширення там наших ось цих винятків, да, вони будуть потребувати: а) рішення АМКУ; б) консультацій з Європейською комісією. І тільки... саме з огляду на те, що ми, ну, там... що ми зможемо домовитися, що є допустимим.

Тому насправді, мені видається, що тут ми мали би бути все-таки, чіткіше висловити це, не те, що просто це потребує там висновку АМКУ після завершення дії воєнного стану, а і зрозуміти, що це там не тільки висновок Антимонопольного, а і консультації з європейською стороною і відповідність чи невідповідність якраз нашим міжнародно-правовим зобов'язанням. Можливо...

ГАЛАЙЧУК В.С. Стосовно консультацій заперечень немає. Ми про це теж говоримо, про це ми говоримо однаково, так, про ці положення. Тут просто, я так розумію, ми зайшли в таку трошки юридичну плутанину стосовно того, на що направлений цей законопроект, як на сьогоднішній день склалася ситуація регулювання і наскільки ми виходимо за рамки дозволеного з точку зору зобов'язань за Угодою про асоціацію. Ну але, менше з тим, ми можемо довго ще про це говорити. Я свої пропозиції сформулював.

ГОЛОВУЮЧА. Я можу запитати пана Олександра Ількова, що стосується цих Регламентів 765/2008 ЄС і рішення Європарламенту і Ради 768/2008 ЄС, наскільки з точки зору Урядового офісу цей законопроект відповідає чи не відповідає цим регламентам і рішенням?

ІЛЬКОВ О.М. Якщо можна, доповнення.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Перш за все по...

ГОЛОВУЮЧА. Ми хочемо зрозуміти, щоб ми правильно це сформулювали.

ІЛЬКОВ О.М. Тобто по державній допомозі. У нас є зобов'язання і за Планом України відновити в повному обсязі контроль над державною допомогою. Переговорна позиція України за другим кластером, куди входить розділ VIII "Конкуренція", так само не передбачало жодних винятків. Це означає, що там до моменту вступу Україна зобов'язується повністю провести своє законодавство у відповідність з законодавством Європейського Союзу.

Тут просто проблема в тому, що на сьогодні в рамках діючого законодавства у нас немає можливості, тобто ні ви, там, я маю на увазі, комітет, ні ми, Урядовий офіс, не компетентні зробити висновок про те, чи є це там державною допомогою, чи є вона допустима, це функція виключно Антимонопольного комітету. А Антимонопольний комітет парламентом позбавлений здійснення цієї функції. Це знову ж таки не наше рішення.

Тому ми зараз розуміємо, що є там глобальна проблема, і ми пропонуємо її вирішити після того, як для цього настануть там відповідні умови. Бо за інших обставин там будь-яке законодавче рішення, яке стосуватиметься, приводитиме до висновку про те, що воно не відповідає. У нас, на жаль, немає таких повноважень це робити. Власне, про це ми говоримо.

Тому, можливо, ми повністю погоджуємося, що там це питання треба буде комплексно вирішити як в рамках переговорного процесу, у нас є відповідні зобов'язання, і там точно після закінчення воєнного стану всі ці

питання, які там стосуються пільг, державної допомоги, вони мають бути комплексно розглянуті. Це і є нашим зобов'язанням відновити повністю ті законодавства про державну допомогу.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді в мене є інша пропозиція. Давайте так. Я пропоную записати наступним чином проект висновку, що положення проекту можуть бути застосовані з метою досягнення цілей, передбачених статтями 472 та 143 Угоди про асоціацію. Після відновлення застосування контролю за державною допомогою або скасування чи завершення дії воєнного стану... Я не знаю, Кабінет Міністрів, напевно, чи АМКУ, так, має провести оцінку допустимості запропонованої державної підтримки "у відповідності з діючими законодавчими вимогами" (я би це прибрала). Мені здається, що має відбутися оцінка допустимості запропонованої державної допомоги та проведені відповідні консультації в рамках перемовин з Європейським Союзом щодо прийнятності цих винятків. Яюсь так. Я пропоную тоді таким чином це сформулювати.

Вадиме.

ГАЛАЙЧУК В.С. Так, згоден. Ми, в принципі, таким чином, я думаю, вийдемо з цієї юридичної, так би мовити, проблеми, як це описати. Так. Одним словом, так формулювання...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ставлю на голосування запропоновану мною версію цього проекту висновку вже на основі цієї дискусії, яка відбулася.

Будь ласка, хто – за? Прошу висловлюватись.

Климуш-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. У нас є 5 голосів – за. Рішення ухвалено.

Але я не розумію, інші утримались чи проти? Чи вже немає їх на зв'язку, у нас є п'ять тільки депутатів? Це до секретаріату питання.

_____. Наразі у нас 6 членів комітету на зв'язку.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Не голосував – Мельник чи Вінтоняк? Хто є ще на зв'язку?

_____. Особисто я не почула пані Олену і пана Павла також.

ВІНТОНЯК О.В. Я перепрошую, я включила відео і, напевно, не включила звук. Вінтоняк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Тоді в нас є рішення ухвалено більшістю голосів. Я так зрозуміла, поки що пан Мельник нас, може, не чує. Але рішення є. Дякую, колеги.

Дивіться, у нас є ще два пункти порядку денного, давайте спробуємо оперативно їх опрацювати. Це до другого читання. Проект Закону про внесення... Це обидва євроінтеграційні законопроекти. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо гармонізації сфери акредитації органів з оцінки відповідності та системи технічного регулювання з вимогами Європейського Союзу (реєстраційний номер 1222 від 18 листопада 2024 року), поданий Кабміном, в редакції від 6 листопада 2025 року.

Це в нас теж пан Віталій буде доповідати?

КІНДРАТІВ В.З. Так, моє.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Віталію.

КІНДРАТІВ В.З. Шановна пані голово, шановні народні депутати! Проектом закону пропонується удосконалити національне законодавство в сфері акредитації та технічного регулювання з метою приведення його у відповідність до законодавства ЄС. Прийняття закону дозволить розпочати переговорний процес щодо укладення Угоди АСАА, це так званої промисловий безвіз, у перших пріоритетних секторах промислової продукції, які були визначені в попередні періоди.

Проектом закону пропонується транспортувати всі рекомендовані європейськими експертами регламенти, норми Регламенту 2008/765/ЄС та рішення 2008/768/ЄС в Закон України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" та "Про технічні регламенти та оцінку відповідності".

Так проектом закону буде запроваджено вимогу щодо збалансованого представництва зацікавлених сторін в структурі національного органу з акредитації, зокрема в раді з акредитації, апеляційної комісії, національного органу з акредитації та технічних комітетах з акредитації. Також буде встановлено принцип неконкурентності національного органу України з акредитації з національними органами акредитації країн, держав ЄС.

Запропонованою умовою проведення національним органом України з акредитації транскордонної акредитації проект закону передбачає встановлення принципу визначення в Україні результатів акредитації, проведеної в державах країнах-членах ЄС. Такі результати визнаватимуться в Україні за умови, що відповідний національний орган з акредитації держав ЄС отримав позитивне рішення оцінювання його діяльності європейською регіональною організацією з акредитації.

Також проект закону передбачає положення щодо взаємодії з Європейською комісією та органами влади держав-членів ЄС в рамках Угоди

АСАА. Буде розширено питання презумпції відповідності органу з оцінки відповідності і продукції встановленим вимогам в разі застосування національних стандартів держав-членів ЄС, які є ідентичними відповідно гармонізованим європейським стандартам.

Передбачається встановлення відповідальності суб'єктів господарювання за відповідність їх продукції вимогам технічних регламентів. Будуть уточнені вимоги до органу, що призначає. Крім цього, проект закону передбачає встановлення обмежень та укладенням призначених органів з оцінки відповідності угод про визнання результатів роботи з оцінки відповідності.

Більшість із зазначених положень набиратиме чинності одночасно із набранням чинності Угоди АСАА.

Крім того, за результатами правозастосування законів України про технічні регламенти та оцінку відповідності, надання будівельної продукції на ринку в частині призначених органів з оцінки відповідності виникла необхідність у внесенні змін до частини законів з метою удосконалення їх положення.

Прийняття закону дозволить забезпечити функціонування української системи акредитації органів з оцінки відповідності та сфери технічного регулювання допомог ЄС, що сприятиме подальшому прискоренню інтеграційних процесів, наближенню українського ринку до внутрішнього ринку ЄС, та укладення Угоди АСАА між Україною та ЄС.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Багатостраждальна Угода АСАА. ...*(Не чути)* в тому, щоб нарешті нам вдалося прорватися до того, щоб до неї долучитися, якщо я не помиляюся, це років десять продовжується.

КІНДРАТІВ В.З. Але наразі ми, як ніколи, близько.

ГОЛОВУЮЧА. Да, я розумію.

КІНДРАТІВ В.З. Насправді у нас було моніторинговою місією визнано 20 завдань, які Україна має зробити до початку та до закінчення переговорної процедури. Сім заходів, які ми маємо закінчити для того, щоб розпочати переговорну процедуру. І залишилось тільки два закони, аби закінчити ці сім перших пунктів. Це Закон про акредитацію та ще є Закону про ринковий нагляд. І тринадцять заходів, які є в другій частині, які ми маємо закінчити до закінчення перемовного процесу. З них ми майже 80 відсотків уже закінчили.

ГОЛОВУЮЧА. Так цікаво, як ми так рухаємося, що ми закон не прийняли ще, а вже що потім треба зробити, вже зробили. Це цікаво.

КІНДРАТІВ В.З. Так, там є, там є частини, які можна було синхронізувати без прийняття цих законів. Це паралельний трекінг.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я насправді там не бачу ніяких зауважень наших фахівців стосовно цього законопроекту. Буду дуже рада, якщо дійсно нам вдасться ухвалити його на рівні Верховної Ради України. Чи в Урядового офісу є якісь зауваження до нього?

ІЛЬКОВ О.М. Ні, у нас немає зауважень. Редакція до другого читання – важливо, правда, щоб вона залишилася в тому стані, в якому її схвалив комітет, тому що колеги з Мінекономіки можуть підтвердити, оскільки мова йде про імплементацію регламентів, то тут важливо зберегти майже дослівно транспозицію.

ГОЛОВУЮЧА. Ви маєте на увазі, щоб він не зазнав в результаті розгляду поправок якихось змін.

ІЛЬКОВ О.М. Саме так.

ГОЛОВУЮЧА. Але ми розглядаємо якраз до другого читання проект, який підготовлений профільним комітетом. Наші фахівці, колеги вважають, що він повністю відповідає Asquis Європейського Союзу у сфері стандартизації. Тому я би пропонувала, якщо немає якихось інших питань, переходити до ухвалення рішення, що проект закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері євроінтеграції та прав Європейського Союзу. Якщо немає інших пропозицій, прошу висловлюватися.

Хто – за?

Климуш-Цинцадзе підтримує.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Хто – проти? Хто – утримався?

ВІНТОНЯК О.В. Чи мене було чути? Вінтоняк – за, на всяк випадок.

ГОЛОВУЮЧА. Так, вас було чути. Я просто Павла не чую, то я тому перепитую.

Але більшістю голосів рішення ухвалено: 5 – за. Рішення ухвалено.

Дякую, пане Віталію.

І останнє... І, колеги, якщо не заперечуєте, я би хотіла взяти слово тоді від комітету при обговоренні цього законопроекту, оскільки він до другого читання. Немає заперечень?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Дякую.

І тоді останній пункт порядку денного. Це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного ринкового нагляду та системи технічного регулювання відповідно до вимог Європейського Союзу (12426 від 20 січня 2025 року), поданий теж Кабміном. Якраз розуміємо, що це про той же законопроект, про який говорив теж пан Віталій, який потрібний для нашого... для підготовки повної України до долучення до Угоди АСАА. Я так розумію, що це не пан Віталій, а директор Департаменту регуляторної політики і підприємництва пан Палазов Олександр буде доповідати. Правильно?

ПАЛАЗОВ О.В. Іванно Орестівно, добрий день. Да, дозвольте.

Шановні учасники засідання, на ваш розсуд пропонується розглянути законопроект 12426 до другого читання.

Я нагадаю, що цей проект закону входить до пакету, необхідного для підписання Угоди АСАА, в той же час він є процедурним, але дуже важливим, оскільки він стосується насправді всіх нас, споживачів. Тут встановлюються правила нагляду або державного контролю за нехарчовою продукцією. І те, що виробляється в Україні, або те, що входить в Україну через митницю, потім може попадати в Євросоюз, воно має відповідати всім стандартам і вимогам, які на кшталт першого законопроекту встановлюються правила, а тут ми здійснюємо контроль.

Отже, що пропонується законопроектом? Встановити вимоги до інтернет-торгівлі, скоротити час та зменшити витрати імпортера під час

здійснення товару на митному пункті, скасувати санкції до розповсюджувачів нехарчової продукції, які мають підтверджуючі документи, але посилити контроль до тих, які не мають підтверджуючих документів походження товару.

Крім того, ми пропрацювали також з народними депутатами правки і тут зробили низку уточнень, більш точного та наближеного до оригінального тексту імплементуємої норми Регламенту 1020 згідно термінології, уточнюємо деякі процедури, пов'язані з ресурсним забезпеченням діяльності органів ринкового нагляду, уточнюємо не тільки питання розробки нацстратегії ринкового нагляду, а і питання інформування Європейської комісії про стратегічні спрямування нашої роботи в цій сфері. Уточнюємо також деякі процедурні питання щодо онлайн-перевірок.

Ми відправили останню версію проекту другого читання до Єврокомісії через представництво європейське. Наразі відповіді не отримали, але в телефонних розмовах кажуть, що на сьогодні зауважень немає.

Прошу підтримати проект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пане Олександр, чи правильно я розумію, що все-таки ви чекаєте офіційного висновку Європейської комісії?

ПАЛАЗОВ О.В. Ну, як і в першому читанні, у нас не було офіційної версії, були тільки імейл-листування, і попередньо вони вже бачили базовий проект. Вони встигли подивитися, наскільки мені відомо, основні зміни, які були правками внесені до другого читання, і там немає зауважень чи заперечень. Нагадаю ще раз, були уточнюючі правки, які депутати вносили до другого читання. Тому ми не чекаємо насправді від Єврокомісії, і пропонуємо його рухати далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Урядовий офіс, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. У нас немає застережень до того тексту, який підготовлений комітетом до другого читання. Ми теж підтримуємо його прийняття.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Колеги, чи є якісь запитання до доповідача чи до іншого пана Олександра?

Я так розумію, що немає, ми можемо переходити до ухвалення рішення. Проект закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері євроінтеграції та праву Європейського Союзу.

Якщо немає інших пропозицій, виношу цю на голосування. Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Хто – проти? Хто – утримався?

Пан Павло просто не бере участі в голосуванні, але 5 - за. Тому рішення ухвалено більшістю голосів.

Дякую, колеги. Дякую панам Олександрам.

І якщо є хтось тут зацікавлений в цьому представленні від комітету, прошу висловитись, колеги. Якщо ні, я готова це зробити.

ГАЛАЙЧУК В.С. Я можу, якщо колеги довірять.

ГОЛОВУЮЧА. Так, Вадим Галайчук тоді буде представляти цей законопроект від комітету.

Колеги, дякую. Порядок денний вичерпано. Дякую всім присутнім, дякую за залученість в цій розмові. І прошу колег народних депутатів, членів комітету, відписатися в чаті по завтра по 9-й годині ранку. У нас є три законопроекти, які треба розглянути. Ну, один і два, два такі, що альтернативні один до одного, тобто по суті два. Дякую.

ВІНТОНЯК О.В. Я зможу.

ГОЛОВУЮЧА. Ви можете, так? Окей.

ЛЮБОТА Д.В. Любота, теж, звісно, підтверджую.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Два. Три.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – теж плюс.

ГОЛОВУЮЧА. Чотири.

Вадим. Чи Вадим вже відключився?

ГАЛАЙЧУК В.С. Так, буду. Буду.

ГОЛОВУЮЧА. Будеш.

Окей. Ну, тобто ми вже маємо. Тоді ми Павла і Марію ставимо просто до відому, що на завтра на 9-у годину. Колеги, я думаю, що буде коротше засідання, там менше питань. Дякую дуже.

Чекаємо від секретаріату тоді проектів аналізу, висновків. Дякую. До побачення.